

wycof 1.01.91
5190 poz 9

6729

UKD 637.631

ob. 90/R-22253

WYROBY PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-80
	Pierze pościelowe	8035-03
		Zamiast BN-74/8035-03
		Grupa katalogowa XV 76

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest pierze pościelowe prane przeznaczone do napełniania wyrobów pościelowych i kołder oraz do sprzedaży odbiorcom krajowym.

1.2. Określenia

1.2.1. Pierze miękkie — część upierzenia ptaków nie zawierająca piór twardych.

1.2.2. Pióro twarde — pióra skrzydeł i ogona oraz barkówki miękkie.

1.2.3. Pióra podskubowe — pióra pokrywowe z tułowia gęsi lub kaczek, bez piór główkowych, szyjkowych, skrzydłowych i ogonowych oraz barkówek miękkich.

1.2.4. Pióra puchowe — pióra składające się z luźnych promieni, wyrastających z czopika.

1.2.5. Puch gęsi i kaczy — pierze miękkie gęsie lub kacze, składające się z określonej zawartości piór puchowych (nie mniej niż 80%) oraz z drobnych piór podskubowych.

1.2.6. Półpuch gęsi i kaczy — pierze miękkie gęsie lub kacze składające się z określonej zawartości piór puchowych w granicach 25 ÷ 50% oraz piór podskubowych.

1.2.7. Pierze mieszane — mieszanka pierza dartego i niedartego, gęsiego, kaczego i kurzego.

1.2.8. Pierze kurze — pierze miękkie z kur, kogutów i kurcząt.

1.2.9. Pierze główkowe i szyjkowe — pióra z głów i szyj gęsi lub kaczek.

1.2.10. Pierze zmiękczone — pierze poddane procesowi zmiękczenia.

1.2.11. Pierze darte — chorągiewki oddarte ręcznie od stosiny piór.

1.2.12. Pierze darte mechanicznie — pierze otrzymane w wyniku procesu mechanicznego darcia piór.

1.2.13. Chorągiewka — część pióra składająca się z promieni wyrastających ze stosiny i tworzących z nią płaszczyznę pióra.

1.2.14. Stosina — część osi pióra, z której wyrasta chorągiewka.

1.2.15. Dutka — część osi pióra poniżej nasady chorągiewki.

1.2.16. Dusza — błonka wewnątrz dutki.

1.2.17. Pierze białe — pierze gęsie, kacze i kurze zawierające nie mniej niż 99% piór barwy białej.

1.2.18. Pierze półbiałe — pierze gęsie niemniej niż 1% piór barwy szarej.

1.2.19. Pierze kolorowe — pierze kacze i kurze zawierające nie mniej niż 1% piór barwy kolorowej.

1.2.20. Pióra wyrośnięte — pióra z całkowicie rozwiniętą chorągiewką, zasklepioną ssawką, zaschniętą duszą i przezroczystą dutką.

1.2.21. Pióra obce — pióra z innego gatunku ptaków niż deklarowany rodzaj pierza.

1.2.22. Zanieczyszczenia naturalne — wykruszone z piór cząstki łusek, krwi i naskórka.

1.2.23. Zanieczyszczenia obce — domieszki nie stanowiące piór i ich części.

1.2.24. Zapach pierza obcy — zapach nienaturalny, nabyty w wyniku niewłaściwego postępowania z pierzem w czasie produkcji lub magazynowania, np. zapach zjełczałego tłuszczu, stęchlizny.

1.2.25. Partia pierza — wyrównana jakościowo masa pierza jednego rodzaju, barwy i klasy jakościowej, przedstawiona jednorazowo do odbioru.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Produkcji Drobiarskiej POLDROB
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Produkcji Drobiarskiej POLDROB dnia 15 lutego 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 26 maja 1980 r. (Dz. Norm. i Miar nr 7/1980 poz. 40)

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział. Pierze pościelowe prane do napelniania wyrobów pościelowych oraz do sprzedaży odbiorcom krajowym dzieli się na następujące rodzaje i klasy jakości wg tabl. 1.

Tablica 1

Rodzaj pierza	Barwa pierza	Symbol	Klasy jakości
Puch gęsi	biały	B 70	A
	półbiały	B 71, 72	A, B
Puch kaczki	biały	B 81	A
	kolorowy	B 82	A
Półpuch gęsi	biały	B 73, 76	A
	półbiały	B 74, 75	A, B
Półpuch kaczki	biały	B 83	A
	kolorowy	B 84, 85	A, B
Pierze gęsie darte	białe i półbiałe	B 88	A
Pierze mieszane	białe i półbiałe	B 89, 90, 91, 92, 93, 94	B, C, D, E, F, G
Podskub gęsi jałowy	półbiały	B 78	A
Podskub gęsi jałowy zmiękczony	biały i półbiały	B 79	A
Pierze kurze	białe i kolorowe	B 95	A
Pierze gęsie darte mechanicznie	białe i półbiałe	B 96	A
Pierze kaczki darte mechanicznie	białe i kolorowe	B 97	A

2.2. Przykład oznaczenia puchu gęsięgo białego pranego kl. A:

PUCH GĘSI BIAŁY PRANY — B 70 BN-80/8035-03

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania ogólne. Pierze pościelowe powinno być:

- suche o wilgotności nie przekraczającej 13%,
- o barwie naturalnej,
- wyrośnięte (dojrzałe),
- bez obcych zapachów,
- bez śladów moli w postaci larw i jaj,
- prane z wyjątkiem pierza dartego mechanicznie gęsięgo i kaczego, oczyszczonego.

3.2. Wymagania szczegółowe

3.2.1. Puch gęsi i kaczki — wg tabl. 2.

Puchy gęsię i kaczki kl. A produkowane są z puchów nieużywanych, z tułowia ptaków, natomiast puch gęsi kl. B — z puchów skrzydłowych i używanych (z wadami).

3.2.2. Półpuch gęsi i kaczki — wg tabl. 3.

Tablica 2

Cechy	Wymagania		
	puch gęsi		puch kaczki
	kl. A	kl. B	kl. A
Puch, %, nie mniej niż	85	80	85
Drobne pióra podskubowe, %, nie więcej niż	15	20	15
Pióra obce, %, nie więcej niż	0,5	1	0,5
Zanieczyszczenia naturalne, %, nie więcej niż	1	1	1
Zanieczyszczenia obce	niedopuszczalne		

Tablica 3

Cechy	Wymagania			
	puch gęsi		puch kaczki	
	kl. A	kl. B	kl. A	kl. B
Puch, %, deklarowany,	25 ÷ 50	25 ÷ 50	25 ÷ 50	25 ÷ 50
Pióra podskubowe, %	48 ÷ 73	48 ÷ 73	48 ÷ 73	48 ÷ 73
Pióra twarde krótkie, %, nie więcej niż,	2	2	2	2
Pióra obce, %, nie więcej niż	2	3	2	3
Zanieczyszczenia naturalne, %, nie więcej niż	1	2	1	2
Zanieczyszczenia obce	niedopuszczalne			

Półpuchy gęsię i kaczki kl. A produkowane są z podskubów nowych, natomiast półpuchy gęsię i kaczki kl. B — z podskubów używanych (z wadami) oraz z pierza miękkiego z sortowania piór skrzydłowych.

3.2.3. Pierze gęsie darte i pierze mieszane — wg tabl. 4.

Tablica 4

Cechy	Pierze gęsie darte kl. A	Pierze mieszane						
		kl. B	kl. C	kl. D	kl. E	kl. F	kl. G	
		B 89	B 90	B 91	B 92	B 93	B 94	
Puch, %, nie mniej niż	10	—	—	—	—	—	—	
Pierze darte, %, nie mniej niż	75	65	60	60	40	20	—	
Pióra podskubowe nie-darte, %, nie więcej niż	15	35	40	20	20	10	—	
Pierze kurze, %, nie więcej niż	niedopuszczalne		20	40	70	60	—	
Pierze darte mechanicznie oczyszczone, %, nie mniej niż	—	—	—	—	—	—	—	
Pióra główkowe i szyjkowe, %, nie więcej niż	1	1	1	1	2	2	2	
Pióra obce, %, nie więcej niż	1	1	2	2	2	2	2	
Zanieczyszczenia naturalne, %, nie więcej niż	1	1	1	1	1	1	2	
Zanieczyszczenia obce	niedopuszczalne							

3.2.4. Podskub gęsi jałowy i podskub gęsi jałowy zmiękczoney — wg tabl. 5.

Tablica 5

Cechy	Podskub gęsi jałowy	Podskub gęsi jałowy zmiękczoney
Pióra twarde, %, nie więcej niż	2	2
Pióra zmiękczone, %, nie mniej niż	—	70
Pióra całe (niezmiękczone), %, nie więcej niż	—	30

3.2.5. Pióra darte mechanicznie gęsie i kacze oraz pióra kurze prane i zmiękczone — wg tabl. 6.

Tablica 6

Cechy	Pierze darte mechanicznie		Pierze kurze	
	gęsie	kacze	prane	zmiękczone
Pióra twarde, %, nie więcej niż	2	2	2	2
Pióra całe (nieszarpane), %, nie więcej niż	30	30	—	30
Pierze darte mechanicznie, %, nie mniej niż	70	70	—	70

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie

4.1.1. Opakowanie jednostkowe. Opakowaniem jednostkowym dla pierza pościelowego przeznaczonego do napełniania wyrobów pościelowych i kołder oraz do sprzedaży hurtowej są worki całe, mocne, czyste, bez obcych zapachów.

Opakowaniem jednostkowym dla pierza pościelowego przeznaczonego do sprzedaży detalicznej są torby papierowe czyste, całe, bez obcych zapachów.

Masa pierza pościelowego przeznaczonego do sprzedaży detalicznej powinno odpowiadać wymaganiom wg tabl. 7.

Tablica 7

Rodzaj i klasa	Masa netto, kg	
	torby duże	torby małe
Puchy gęsie i kacze	0,50	0,25
Pierze gęsie i darte	1,00	0,50
Półpuchy gęsie i kacze	1,00	0,50
Pierze mieszane	1,00	0,50

Nadwaga i niedowaga nie może przekraczać 1% masy netto.

Torby i worki powinny być zamknięte i zaplombowane w sposób zabezpieczający ich zawartość.

4.1.2. Opakowanie transportowe. Opakowaniem transportowym do pierza pościelowego są worki całe, mocne, czyste, bez obcych zapachów.

4.1.3. Znakowanie opakowań pierza pościelowego. Na opakowaniu lub na tekturowej zawieszce należy podać następujące dane:

- oznaczenie wg 2.2,
- masę netto,
- cenę detaliczną,
- nazwę zakładu,
- znak producenta,
- symbol KTM

4.2. Przechowywanie. Pierze pościelowe należy przechowywać w workach i torbach oddzielnie rodzajami, w pomieszczeniach suchych i czystych bez obcych zapachów, zabezpieczających produkt przed opadami atmosferycznymi, zabrudzeniem i szkodnikami.

4.3. Transport. Pierze pościelowe powinno być przewożone środkami transportowymi czystymi, bez obcych zapachów. Środki transportowe przed załadunkiem powinny być oczyszczone i zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badanie pełne obejmują:

- a) sprawdzenia zapachu,
- b) sprawdzanie wilgotności (organoleptycznie),
- c) sprawdzanie barwy,
- d) sprawdzenie zawartości puchu w pierzu,
- e) sprawdzanie zawartości piór podskubowych,
- f) sprawdzanie zawartości piór główkowych i szyjkowych,
- g) sprawdzanie zawartości piór drobiu grzebiącego,
- h) sprawdzanie zawartości piór twardych,
- i) sprawdzanie obecności piór obcych,
- j) sprawdzanie obecności zanieczyszczeń naturalnych,
- k) sprawdzanie obecności zanieczyszczeń obcych,
- l) oznaczanie wilgotności metodą laboratoryjną,
- ł) dokładne oznaczanie procentowej zawartości poszczególnych składników w badanej partii pierza wg rozdz. 3.

5.1.2. Badania niepełne obejmują badania wg 5.1.1 a) ÷ k) i należy je wykonywać w odniesieniu do każdej partii.

5.2. Pobieranie próbek

5.2.1. Pobieranie próbek pierwotnych. Wybór worków z pierza do pobrania próbek powinien być wykonany metodą losową w ilości uzależnionej od wielkości partii pierza wg tabl. 8.

Z każdego wybranego worka należy pobrać 3 próbki pierwotne po około 50 g każda — z górnej, środkowej i dolnej części worka.

Z każdej wybranej torby należy pobrać 1 próbkę pierwotną o masie około 20 g.

5.2.2. Przystosowanie próbki ogólnej. Po połączeniu i wymieszaniu wszystkich próbek pierwotnych otrzymu-

Tablica 8

Liczba opakowań partii	do 15	16 ÷ 25	26 ÷ 63	64 ÷ 160	161 ÷ 250	251 ÷ 400	401 ÷ 1000
liczba opakowań do pobrania próbek	4	5	5	6	6	6	6

jemy próbkę ogólną pierza, która przeznaczona jest do przeprowadzenia badań organoleptycznych.

Masa próbki, ogólnej nie powinna być mniejsza niż 300 g (nie dotyczy pierza przeznaczonego do sprzedaży detalicznej).

5.2.3. Przygotowanie próbki średniej. Do przeprowadzenia szczegółowych badań należy wydzielić z próbki ogólnej próbkę średnią w ilości co najmniej 200 g.

Próbkę średnią należy pobrać z co najmniej sześciu miejsc próbki ogólnej dokładnie przemieszanej i rozsypanej cienką warstwą na gładkiej powierzchni.

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzanie zapachu należy wykonać za pomocą węchu w czasie pobierania próbek pierwotnych ze środkowych warstw worków.

5.3.2. Sprawdzanie wilgotności polega na stwierdzeniu czy pierze ma wymaganą wilgotność. Stwierdza się to na podstawie oględzin próbki ogólnej oraz na podstawie zachowania się pierza.

Kryteria oceny są następujące:

a) pierze suche — przy ściśnięciu w dłoni wydaje charakterystyczny chrzęst, po otwarciu dłoni natychmiast się rozpręża, powracając do pierwotnej objętości oraz nie przylega do suchej dłoni,

b) pierze wilgotne — chorągiewki piór mniej lub więcej zlepione, po ściśnięciu i otwarciu dłoni pozostaje zbite, rozpręża się powoli i przylega do dłoni.

5.3.3. Sprawdzanie wg 5.1.1 c) ÷ k) należy wykonać na całej próbce średniej, rozkładając próbkę na gładkiej, czystej i suchej powierzchni. Przegarniając powoli pierze należy sprawdzić zawartość każdego składnika

zgodnie z wymaganiami jakościowymi dla danego rodzaju pierza, określając w przybliżeniu procentową zawartość każdego składnika.

5.3.4. Oznaczanie wilgotności metodą laboratoryjną (suszkowe) należy wykonać przez określenie procentowego ubytku masy pierza po wysuszeniu w temperaturze 105°C. Do krystalizatora ze szkiełkiem do nakrywania, wysuszonego do stałej masy, odważyć 5 g pierza z dokładnością do 0,01 g i przykryć szkiełkiem. Wstawić do suszarki elektrycznej i ostrożnie zdjąć szkiełko. Suszyć 1 h w temperaturze 105°C. Przykryć szkiełkiem i ostudzić w eksykatorze. Następnie zważyć z dokładnością do 0,01 g i obliczyć procentową zawartość wilgoci.

Wyniki podać jako średnią arytmetyczną dwóch oznaczeń z dokładnością do 0,1.

5.3.5. Oznaczenie procentowej zawartości poszczególnych składników w badanej partii pierza pościelowego. Z próbki średniej odważyć 100 g pierza z dokładnością do 0,01 g. Z odważonej próbki wydzielić ręcznie poszczególne składniki pierza, zgodnie z wymaganiami jakościowymi. Wydzielone poszczególne składniki zważyć z dokładnością do 0,01 g i obliczyć procentową zawartość każdego składnika w stosunku do masy badanej próbki.

5.4. Ocena partii towaru. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli badania niepełne dadzą wyniki zgodne z wymaganiami normy.

W przypadkach wątpliwych partię należy uznać za zgodną z normą, jeżeli badania pełne dadzą wyniki zgodne z wymaganiami normy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zjednoczenie Produkcji Drobiarskiej POLDROB.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-74/8035-03

a) wprowadzono nowe określenia, a część pojęć uściślono lub wyeliminowano,

b) uzupełniono tabl. 4 dotyczącą pierza gęsiego dartego i pierza mieszanego następującymi parametrami: domieszka pierza kurzego, pierza dartego mechanicznie, piór obcych, zanieczyszczenia naturalne i obce,

c) wprowadzono dodatkową tablicę obejmującą wymagania dla podskubu gęsiego jałowego oraz zmiękczzonego.

d) wprowadzono dodatkowe badania organoleptyczne dotyczące oznaczania zawartości piór podskubowych, główkowych, szyjkowych oraz drobiu grzebiącego,

e) zmieniono wymagania dotyczące pępku gęsiego i kaczego oraz pierza gęsiego dartego i mieszanego.

3. Symbol wg SWW — 2339-5.

4. Autorzy projektu normy — H. Jusik — Poznańskie Zakłady Drobiarskie, — A. Szyszka — Kieleckie Zakłady Drobiarskie, — I. Wróbel — Krakowskie Zakłady Drobiarskie, — W. Markiewicz — ZPD POLDROB.